

*Handläggare:
Åke Wennmalm*

Yttrande över Naturvårdsverkets rapport ”Samordnad kontroll av miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft”

Ärendet

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet har inbjudit Stockholms läns landsting att lämna synpunkter på ovanstående rapport.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge remiss över samordnad kontroll av miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft i enlighet med bilaga 1.

Bakgrund

Regeringen har uppdragit åt Naturvårdsverket att föreslå åtgärder som kan underlätta arbetet med att kontrollera efterlevnaden av miljö kvalitetsnormer för utomhusluft. Verket har avrapporterat uppdraget i ”Samordnad kontroll av miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft” (rapport 5407, september 2004). Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet har inbjudit Stockholms läns landsting att lämna synpunkter på rapporten.

Bakgrunden till regeringens uppdrag till verket är att hittillsvarande system för kontroll av miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft bedömts vara otillräckliga, att mätningar inte utförs i enlighet med krav, att de kommunala resurserna för mätningar är otillräckliga, att inrapporterade mätdata ofta är av bristfällig kvalitet och att det föreligger brister i samordning och rapportering.

Naturvårdsverket föreslår i rapporten att kommunerna får ett fortsatt ansvar för kontrollen av luftkvaliteten i tätorter. Ansvaret föreslås dock kanaliseras via etablering av regionala luftövervakningsprogram, vilka skall upprättas av länsstyrelserna. Länsstyrelserna får vidare ansvar för samordning av kontrollen. Naturvårdsverket får ansvar för nationell samordning, vägledning och internationell rapportering.

Bilaga

1. Samordnad kontroll av miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft

Avsikten med de föreslagna förändringarna är att skapa förutsättningar för en förbättrad, mer kostnadseffektiv och rättvis kontroll än i nuläget.

Förvaltningens synpunkter

Stockholms läns landsting har inte yttrat sig över förslagen från Naturvårdsverket under tidigare skeden av projektet. Stockholms och Uppsala läns Luftvårdsförbund yttrade sig dock år 2004 över en rapport som har legat till grund för nu aktuellt förslag. Man var mycket kritisk till ett överförande av ansvar till länsstyrelserna. Länsstyrelsen i Stockholms län var däremot positiv till ett utökat och tydligare ansvar för länsstyrelserna, men framhöll även vikten av att inte bryta den verksamhet och de former av samarbete som redan fungerar på ett bra sätt.

Stockholms läns landsting yttrade sig vid tre tillfällen under år 2003 och 2004 över förslag till åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormer för kvävedioxid respektive partiklar. Vid dessa tillfällen uttryckte landstinget bland annat att reglerna om miljökvalitetsnormer samt deras tillämpning och samspel med övrig lagstiftning behöver ses över. Det är en synpunkt som även aktualiseras av nu aktuellt förslag om hur kontrollen av miljökvalitetsnormerna ska ske.

Stockholms läns landsting är en av grundarna av Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund. Förbundet är ett exempel på hur ett regionalt samarbete kan underlätta kommunernas arbete och i det här fallet deras ansvar för kontroll av miljökvalitetsnormer. Landstinget anser att de positiva erfarenheterna från Stockholmsregionen bör vara en viktig utgångspunkt för hur en samordnad kontroll kan utvecklas.

Miljökonsekvenser av beslutet

Detta tjänsteutlåtande utgör ett yttrande över Naturvårdsverkets förslag för att förbättra övervakningen av luftkvalitet. I utlåtandet anförs tveksamhet till de föreslagna åtgärderna rörande centraliserad övervakning, eftersom detta inte bedöms leda till förbättrad övervakningskvalitet. Landstingsstyrelsens beslut i enlighet med detta tjänsteutlåtande bedöms därför ha positiva miljökonsekvenser.

Sören Olofsson